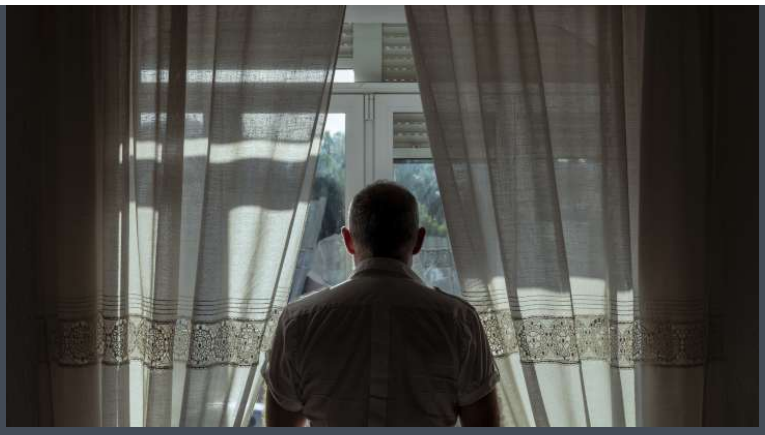
Divulga UAB

Revista de difusió de la recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona

21/10/2026

L'envelliment i la soledat ens costen energia: com els canvis demogràfics frenen l'eficiència a les llars espanyoles

Un estudi del Departament d'Economia i Història Econòmica posa al centre els canvis en la composició de la llar per explicar per què el consum energètic del sector residencial no disminueix tant com es podria esperar. Ho fa creant un nou mètode que no requereix supòsits de com es relacionen les variables, és a dir, els tipus de llargs, entre si.

iStock/Sentir y Viajar

La principal aportació del treball és metodològica. Hem desenvolupat una eina anomenada IADCP (Anàlisi Integrada del Perfil Demogràfic i de Consum) que, a diferència dels models habituals, no tracta totes les llars com si fossin iguals. En comptes d'analitzar el consum del sector residencial com a bloc homogeni, el mètode combina dades de l'Enquesta de Pressupostos Familiars amb les del Cens de Població, cosa que permet calcular quanta energia consumeix cada grup —llars unipersonals, parelles grans, famílies amb fills— i com ha canviat aquest consum al llarg del temps. L'avantatge és que no requereix supòsits sobre com es relacionen les variables entre si, cosa que evita errors que sí que cometen els models economètrics tradicionals.

Aplicant aquest mètode a Espanya entre el 2006 i el 2023, hem arribat a una conclusió cridanera: els avenços tecnològics i els canvis de comportament van aconseguir reduir el consum energètic residencial en un 17,91%. Però alhora, els canvis demogràfics el van incrementar en un 10,07%, cosa que va deixar una reducció neta real de tot just el 6,71%. En altres paraules, gairebé dos terços de l'estalvi aconseguit es van esfumar per culpa de com ha canviat la manera com vivim.

Aquest 10,07% de pèrdua d'eficiència es descompon en dos mecanismes. El primer és l'augment del nombre de llars: tot i que la població va créixer un 16% entre el 2001 i el 2021, el nombre de llars va créixer un 30%, fet que suposa un 6,78% d'energia addicional. El segon mecanisme és el canvi en la composició d'aquestes llars: cada cop hi ha més persones que viuen soles i més llars encapçalades per persones grans, que tendeixen a consumir més energia en relació amb la mida. Això explica el 3,30% restant. Les llars que més han crescut en consum total són les d'una persona gran que viu sola i les de parelles en què almenys una té més de seixanta-cinc anys, precisament els grups que augmenten amb més rapidesa.

L'impacte no és igual a tot el territori: a la regió mediterrània pesa més el creixement del nombre de llars, mentre que al nord atlàntic predominen els canvis en la composició, amb més llars petites i envellides malgrat que la població amb prou feines creix.

Davant d'aquest diagnòstic, proposem diverses recomanacions de política pública. En primer lloc, assenyalem la necessitat de fomentar habitatges més petits i models de cohabitatge -és a dir, espais on diverses persones comparteixen recursos sense renunciar a certa independència- que recuperin les economies d'escala perdudes i combatin l'aïllament de la gent gran. En segon lloc, advoquem per polítiques diferenciades que facilitin l'accés a sistemes de calefacció eficients per a les llars de menor renda, ja que responen més a incentius econòmics que a senyals de preu. Finalment, recomanem campanyes de sensibilització dirigides específicament a persones grans, enfocades als beneficis per a la salut més que a l'estalvi econòmic o mediambiental, perquè són el grup que menys inverteix en noves tecnologies i el pes demogràfic del qual continuarà creixent en les dècades vinents.

Jesús Ramos Martín
Departament d'Economia i Història Econòmica
Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals
Universitat Autònoma de Barcelona
jesus.ramos@uab.cat

Referències

Ramos-Martín, J. and Matsumoto, S. **Impact of changes in the distribution of household types on residential energy consumption in Spain, 2006-2023**, *Energy and Buildings*, Vol. 358, 117250, https://doi.org/10.1016/j.enbuild.2026.117250

View low-bandwidth version